Lietas Nr. C25054813
Lietas arhīva Nr. C-0045-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Preiļu rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesas sēdes priekšsēdētāja I.Beitāne
ar sekretāri R.Znotiņu,
2015.gada 6.maijā izskatīja atklātā tiesas sēdē Preiļos civillietu /nosaukums/ prasībā pret /pers. B/ par darba tiesisko attiecību izbeigšanu;

Aprakstošā daļa

2013.gada 17.oktobrī /nosaukums/ ir cēlusi tiesā prasību pret /pers. B/ par darba tiesisko attiecību izbeigšanu, lūdzot izbeigt darba tiesiskās attiecības ar atbildētāju saskaņā ar Darba likuma 101. panta pirmās daļas 6.punktu ar tiesas sprieduma spēkā stāšanās dienu, uzdodot /nosaukums/ izmaksāt atbildētājam normatīvajos aktos noteiktās kompensācijas un atlaišanas pabalstu.

Prasībā ir norādīts, ka atbildētājs saskaņā ar 2002. gada 15.maija darba līgumu strādā /nosaukums/ par izpilddirektoru. Saskaņā ar Darba līguma 2.1.4. punktu atbildētājam cita starpā ir jāizpilda arī amata aprakstā noteiktie pienākumi. Amata apraksts /nosaukums/ izpilddirektoram bija apstiprināts 2006. gada 18. decembrī, un ar to atbildētājs tika iepazīstināts. 2013. gada 27. augustā /nosaukums/ priekšsēdētāja, veicot organizatoriskus pasākumus, izvērtējot izpilddirektora iepriekšējo darbu, saistībā ar Valsts kontroles 2013. gada 31. jūlija revīzijas ziņojumu Nr. 11. -5. 1-2/800, konstatēja, ka /nosaukums/ izpilddirektora amata aprakstā nav noradīts profesijas kods, kā arī kā nepieciešamā izglītība izpilddirektoram ir noteikta vidējā izglītība. Izpilddirektors cita starpā ir atbildīgs par pašvaldības administrācijas, pašvaldības iestāžu darbu, pašvaldības finanšu līdzekļiem. Lai kompetenti un atbildīgi veikt šo darbu, tika izstrādāts un apstiprināts jauns /nosaukums/ izpilddirektora amata apraksts, kurā tika paredzēts, ka pašvaldības izpilddirektoram ir nepieciešama augstākā izglītība. Šai pašā datumā tika izdots rīkojums Nr.4.-1/13/59, ar kuru atbildētājam tika uzdots iepazīties ar jauno amata aprakstu un iesniegt augstāko izglītību apliecinošus dokumentus. Atbildētājs ar rīkojumu iepazīstināts, par ko ir parakstījies. 2013. gada 28. augustā atbildētājs sniedza rakstisku atbildi uz rīkojumu, kurā paskaidroja, ka viņam nav augstākās izglītības, ka viņš ir absolvējis /nosaukums/ ar profesiju tehniķis-mehāniķis, un darba laikā pašvaldībā esot cēlis kvalifikāciju, piedaloties dažādos semināros. Vienlaikus atbildētājs paziņoja, ka viņš ir arodbiedrības /Nosaukums A/ biedrs. Ievērojot Darba likuma 110.panta pirmās daļas noteikumus, ka darba devējam aizliegts uzteikt darba līgumu darbiniekam - arodbiedrības biedram, bez iepriekšējas arodbiedrības piekrišanas. 2013. gada 3.septembrī tika nosūtīts rakstisks pieprasījums arodbiedrībai /Nosaukums A/, kurā izskaidrota situācija un lūgta piekrišana darba līguma uzteikšanai atbildētājam saskaņā ar Darba likuma 101. panta pirmās daļas 6.punktu - ja darbiniekam nav pietiekamu profesionālo spēju nolīgtā darba veikšanai. 2013. gada 17.septembrī saņemta arodbiedrības /Nosaukums A/ atbilde, kurā norādīts, ka tā nepiekrīt atbildētāja darba līguma uzteikumam. Atbildē nav motivēts arodbiedrības viedoklis. Saskaņā ar Darba likuma 110. panta ceturto daļu, darba devējs ir tiesīgs celt prasību tiesā par darba tiesisko attiecību izbeigšanu viena mēneša laikā no arodbiedrības atbildes saņemšanas dienas. 2013. gada 8. oktobrī /nosaukums/ ārkārtas sēdē pieņēma lēmumu iesniegt tiesā prasības pieteikumu par darba tiesisko attiecību izbeigšanu ar atbildētāju. Likuma „Par pašvaldībām" 21. panta pirmās daļas 11.punkts nosaka, ka vienīgi pašvaldības dome ir tiesīga iecelt amatā un atbrīvot no amata izpilddirektoru. Dome uzskata, ka atbildētājam nav pietiekamu profesionālo spēju nolīgtā darba veikšanai, jo, lai veiktu atbildīgos izpilddirektora amata pienākumus, tehniķa-mehāniķa kvalifikācija ir nepietiekama. Izbeidzot darba tiesiskās attiecības pēc Darba likuma 101. panta pirmās daļas 6.punkta, atbildētājam ir izmaksājamas normatīvajos aktos paredzētās kompensācijas un pabalsti.

2013.gada 21.novembrī atbildētājs iesniedza tiesā paskaidrojumus par prasību, norādot, ka viņš nepiekrīt prasības pieteikumam par darba tiesisko attiecību izbeigšanu. Paskaidro, ka darba attiecības ar /nosaukums/ tika nodibinātās 2002. gada 15.maijā.Uzsākot darbu minētajā amatā netika pieprasīta izglītība - augstākā profesionālā vai vispārējā augstākā. Var minēt, ka darbu novada pašvaldības domes izpilddirektora amatā veica profesionāli un apzinīgi, vadot novada administrācijas un iestāžu darbiniekus uz novada izaugsmi un attīstību, kā arī tieši /nosaukums/saglabāšanu. Šajā darba periodā no 15.05.2002. līdz šim brīdim nemitīgi tiek pilnveidotas profesionālās spējas un apgūtas zināšanas dažādos kursos un semināros par jautājumiem, kuri tieši saistīti ar viņa pašreizējo ieņemamo amatu un darbu. Tāpat regulāri tiek apmeklētas profesionāli informatīvās sanāksmes, viņš ir LPIA (Latvijas pašvaldību izpilddirektoru asociācija) biedrs. Šī asociācija rīko sanāksmes dažādos Latvijas novados un šajās sanāksmēs ir laba iespēja gūt pieredzi un apskatīt kolēģu sasniegumus un izrunāt aktuālos jautājumus, saistībā ar profesionālajām lietām sociālajā dienestā, komunālajā, siltuma apgādes, ūdens apgādes, ceļu u.c. sfērās. Novada domes darbā tiek veikti dažādi pienākumi, kuri nav minēti viņa darba līgumā un amata aprakstā un par kuriem netiek saņemts papildus atalgojums. Tie ir:1. Speciālā budžeta autoceļu fonda līdzekļu sadalījums un izpildes kontrole, autoceļu tehniskā stāvokļa uzturēšana ziemā un vasarā. 2.Autotransporta nodaļas vadīšana no 2002. gada līdz šim brīdim.3. Upmalas pagasta pārvaldnieka pienākumu pildīšana.4. No 2013. gada septembra līdz šim brīdim - komunālā dienesta vadīšana.5. Bezdarbnieku darba organizēšana Upmalas pagastā.6. Atbildīgais par ugunsdrošību Vārkavas muižas pilī. 7. Līdz 2007. gadam atbildīgais par CA (civilā aizsardzība) pasākumu plānu izstrādāšanu un saskaņošanu starpnovadu līmenī. Nepieciešamības gadījumā kopā ar novada ugunsdzēsēju automašīnas ZIL 130 vadītāju /pers. D/ brauca uz dažādiem ugunsgrēkiem novada teritorijā. Pa šiem darba gadiem ir saņemti vairāki atzinības un goda raksti, kuri apliecina viņa spējas veikt un organizēt minētos pienākumus.

Prasītāja pilnvarotā pārstāve /pers. E/ tiesas sēdē prasību uzturēja pilnā apmērā, apstiprināja prasības pieteikumā norādītos apstākļus, paskaidroja, ka redzams no lietas materiāliem, ka arodbiedrība /Nosaukums A/ uz vairākkārtējiem tiesas pieprasījumiem pēc būtības arī nav devusi nekādu motivāciju kāda iemesla dēļ tad arodbiedrība nav piekritusi darba tiesisko attiecību izbeigšanai ar /pers. B/. Uz šo brīdi /nosaukums/ nav brīvu štata vietu, ko varētu piedāvāt /pers. B/. Viņam kā izpilddirektoram bija jāorganizē, lai tiktu izpildīti visi Valsts kontroles ieteikumi , attiecīgi šis Valsts kontroles pārbaudes akts lietas materiālos ir iesniegts. Faktiski /pers.B/ savu organizatorisko darbu, tas, kas viņam ir jādara , pārceļ uz galveno grāmatvedi, piemēram izpildot šos Valsts kontroles ieteikumus, viņš uzliek pienākumu galvenajai grāmatvedei pašai priekš sevis izstrādāt instrukciju, kas būtībā nav pieļaujams. Faktiski viņam ir jābūt zināšanām uzņēmuma vadībā un darba organizācijā, taču šo zināšanu viņam pietrūkst. Turklāt pa šo laiku, kamēr ir lieta tiesā, gandrīz divus gadus, nepilnus divus gadus /pers. B/ varēja situāciju labot. Ja viņš būtu gribējis, viņš pa šo laiku varēja iestāties attiecīgā augstskolā , papildināt savas zināšanas darba organizācijā, varbūt nepaspētu vēl pilnībā iegūt augstāko izglītību, parādīt savu labo gribu, pilnveidot savas zināšanas. Taču arī uz šo brīdi /pers. B/, darba devējam tādas ziņas nav sniedzis, ka viņš kaut kur mācītos. Attiecībā uz tiem dokumentiem, ko atbildētājs ir iesniedzis lietas materiālos par to, ka viņš pilnveidojis savas zināšanas kursos un tamlīdzīgi. Šādus seminārus, nevienus kursus viņš nav izgājis, apliecības par kursu pabeigšanu nav. Viņš ir piedalījies semināros , pēdējā piedalīšanās ir no tā ko viņš ir iesniedzis lietas

materiālos ir 2009. gads. Likumdošana patstāvīgi mainās, mainās tas kas saistīts ar pašvaldību darbu organizāciju. Var teikt, ka viņš neseko arī šīm izmaiņām. Ņemot vērā to, ka /pers. B/ ir arodbiedrības biedrs , par ko viņš ir paziņojis darba devējam , tādēļ saskaņā ar Darba likuma 110. panta noteikumiem, darba devējam ir aizliegts uzteikt darba līgumu arodbiedrības biedram bez iepriekšējas arodbiedrības piekrišanas. Tā ka šīs piekrišanas nebija, arodbiedrība /Nosaukums A/ atbildēja, ka nepiekrīt, bez jebkādas motivācijas, tad darba devējam ir tiesības, saskaņā ar Darba likuma 110. panta ceturto daļu, viena mēneša laikā no atbildes saņemšanas dienas, celt prasību tiesā par darba līguma izbeigšanu. /nosaukums/ savā sēdē ir lēmusi celt savu prasību tiesā, tāpēc šī prasība tiesā ir celta. Dome vēlās vismaz tādu augstāku izglītību, kas nodrošina viņa zināšanas uzņēmumu vadībā un darba organizācijā. Amata aprakstā nav noteikta konkrēta augstākās izglītības kvalifikācija. Prasītāja ieskatā, viņš savus pienākumus pilnā apjomā nav pildījis arī iepriekš. Taču viņam darba devējs nepārmet pienākumu nepildīšanu pie šī darba līguma uzteikuma. Jo tas darbs visu kopīgiem spēkiem beigās izdarīts bija, kas agrāk jādara. Šobrīd darba līguma uzteikuma pamatā darba devējs liek viņam nepietiekamās profesionālās spējas noliktā darba veikšanai. /nosaukums/ nav brīvu štata vienību, ko varētu piedāvāt /pers. B/, uz šo brīdi nav. Viņam bija mutiski piedāvāts bez šī uzteikuma , bez strīdiem, viņam mutiski domes priekšsēdētāja bija piedāvājusi pāriet par pašvaldības pārvaldnieku. Uz to brīdi tā saruna bija, bet viņš atteicās. Bet tā bija mutiska saruna.

Atbildētāja pilnvarotā pārstāve /pers. G/ tiesas sēdē prasībai nepiekrita, paskaidroja, ka /pers. B/ sniedza tiesai savus rakstveida paskaidrojumus pēc prasības pieteikuma saņemšanas, viņš tur izklāstīja visus savus argumentus, kāpēc viņš nepiekrīt šai prasībai. Viņa uztur visus tos argumentus. Tiesas zāle 2014.gada 25.martā, viņš vēlreiz atgādināja, ka darba līgumā, ka amata apraksta grozījumu nedrīkst veikt nesaskaņojot ar viņu darba ņēmēju, viņš nenoliedz to, ka patiesām 2013. gada 27. augustā , ņemot vērā jaunā amata apraksta saturu, bija iepazīstināts ar jauno amata aprakstu un viņš izlasīja to, ka tur pirmais prasījums bija, ka izpilddirektoram ir jābūt augstākai izglītībai. Viņš neparakstīja jauno amata aprakstu, jo tad, kad viņš saņēma iepriekšējo amata aprakstu, tur bija norādīta vidējā izglītība un nekas nav minēts par augstāko. Viņš tiesai paskaidroja, ka noslēdzot darba līgumu 2002. gadā , parakstot amata pienākumu aprakstu, vadībai bija zināms, ka viņam nav augstākās izglītības. Par revīzijas aktu viņš arī sniedza paskaidrojumus, bet ņemot vērā, ka šodien papildinājumus no prasītāja pārstāvja puses par pienākumu nepildīšanu tikai par to, ka nav pietiekams profesionālais līmenis, tas ir izglītība, līdz ar to /pers. B/ paskaidrojumus viņa neatkārtos. Uzskata, ka darba devējs nepierādīja nedz uzteikuma tiesisku pamatojumu, nedz to, kā tika ievērota visa tā kārtība, kura ar likuma pantu paredzēta darba līguma uzteikšanai. Nav pierādījumu, ka jau no 2002.gada atbildētājs neatbilst izpilddirektora prasībām.

Trešās personas bez patstāvīgiem prasījumiem arodbiedrības /Nosaukums A/ pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies, ir iesniedzis tiesā iesniegumu ar lūgumu izskatīt lietu bez trešās personas pārstāvja piedalīšanās un paskaidrojumu, ka savu nostāju attiecībā uz darba līguma izbeigšanu ar atbildētāju arodbiedrība jau ir paudusi savā 2013.gada 16.septembra atbildes vēstulē, norādot, ka arodbiedrība /Nosaukums A/ nepiekrīt šim darba līguma uzteikumam. Arodbiedrība /Nosaukums A/ nekonstatē juridisku pamatu darba tiesisko attiecību izbeigšanai ar atbildētāju, pamatojoties uz Darba likuma 101.panta pirmās daļas 6.punktu, jo noslēdzot darba tiesiskās attiecības, darbinieka profesionālās spējas nolīgtā darba veikšanai bija atbilstošas. Savukārt, darba līguma nosacījumu grozīšana veicama atbilstoši Darba likuma 97.panta noteikumiem, tas ir, pusēm savstarpēji vienojoties, nevis vienpusēji grozot. Tāpēc tiesa atzīst, ka lietu var izskatīt bez trešās personas, arodbiedrības /Nosaukums A/ pārstāvja piedalīšanās.

Motīvu daļa

Novērtējot lietā gūtos un tiesas sēdē pārbaudītos pierādījumus, pušu sniegtos paskaidrojumus, tiesa atzīst, ka prasība ir noraidāma pilnā apmērā.

Kā ir redzams no 2002.gada 15.maija darba līguma Nr. 8, tad atbildētājs /pers. B/ tika pieņemts darbā /nosaukums/ par izpilddirektoru, viņš uzsāka darbu ar 2002.gada 15.maiju, darba līgums noslēgts uz nenoteiktu laiku. 2009.gada 1.septembrī tika noslēgta vienošanas Nr. 1 par grozījumiem darba līgumā Nr. 8, kurā puses vienojas par izmaiņām 2002.gada 15.maijā noslēgtajā darba līgumā Nr.8: izteikt 1.punktu jaunajā redakcijā: darbinieks turpina strādāt pie darba devēja par izpilddirektoru.

No 2006.gada 18.decembra /nosaukums/ izpilddirektora amata apraksta 2.punkta ir redzams, ka izpilddirektora amata pildīšanai norādīta nepieciešamā profesionālā pieredze: vidējā izglītība; prasme strādāt ar datoru; jāprot lietot praksē teorētiskās zināšanas un tās nepārtraukti papildināt.

No 2013.gada 27.augusta Vārkavas novada domes izpilddirektora amata apraksta 2.punkta ir redzams, kā darbā nepieciešamās kvalifikācijas pamatprasības ir norādīts: augstākā izglītība; valsts valodas zināšanas un vismaz vienas svešvalodas zināšanas; augsta saskarsmes kultūra, ētikas normu ievērošana; kancelejas darba metožu un paņēmienu zināšanas; biroja tehniskas darbības principu un lietošanas noteikumu zināšanas; prasme pielietot praksē teorētiskās zināšanas; jāatbild par uzdotā darba norisi un rezultātiem, par pieņemtajiem lēmumiem, par uzticētajiem darba līdzekļiem un priekšmetiem; jāizrāda iniciatīva un radoša pieeja veicamajam darbam.

No 2013.gada 27.augusta /nosaukums/ pašvaldības rīkojuma Nr. 4.-1/13/59 „Par izglītību apliecinošu dokumentu iesniegšanu" ir redzams, ka Darba devējs ir konstatējis, ka pašvaldības izpilddirektora /pers. B/ personas lietā starp iesniegtajiem izglītību apliecinošiem dokumentiem nav dokumenta, kas apliecinātu, ka /pers. B/ ir ieguvis augstāko izglītību, tādējādi: lūdz pašvaldības izpilddirektoram /pers. B/ līdz 2013.gada 28.augusta pulksten 16.30, iepazīties ar jauno amata aprakstu un iesniegt izglītību apliecinošus dokumentus, kas apliecinātu augstākās izglītības iegūšanu, kā arī sniegt ziņas vai /pers. B/ nav arodbiedrības biedrs.

No 2013.gada 28.augusta atbildētāja /pers. B/ atbildes uz rīkojumu ir redzams, ka atbildētājs sniedza atbildi, ka dokumentus par augstākās izglītības iegūšanu viņš iesniegt nevar, jo viņš ir absolvējis /nosaukums/ ar profesiju : tehniķis- mehāniķis un darba laikā pašvaldībā cēlis kvalifikāciju, piedaloties dažādos semināros, viņš ir arodbiedrības /Nosaukums A/ biedrs.

No /nosaukums/ 2013.gada 3.septembra pieprasījuma Nr. VNP/3-11/13/226 arodbiedrībai /Nosaukums A/ „Par uzteikumu" ir redzams, ka /nosaukums/ paziņoja arodbiedrībai, ka /pers. B/ darba tiesiskās attiecības tiks izbeigtas, saskaņā ar Darba likuma 101.panta pirmās daļas 6.punktu un lūdza arodbiedrību informēt /nosaukums/, pieņemot lēmumu saskaņā ar Darba likuma 110.panta otro daļu. Pieprasījumā tika norādīts, ka Domes priekšsēdētāja /pers. I/, veicot organizatoriskos pasākumus un izvērtējot izpilddirektora /pers. B/ iepriekšējo darbu, pārskatot izpilddirektora amata aprakstu, konstatēja, ka izpilddirektora amata aprakstā kā nepieciešama izglītība ir noteikta vidējā izglītība, kā rezultātā secināja, ka lai kompetenti veiktu pašvaldības administrācijas vadītāja pienākumus, kurš savukārt ir atbildīgs par administrācijas darbu un pašvaldības finanšu līdzekļiem, ir nepieciešams noteikt to, ka pašvaldības izpilddirektoram ir nepieciešama augstākā izglītība, tāpat arī tika pārskatīti pienākumi un atbildība. 2013.gada 27.augustā Domes priekšsēdētāja /pers. I/ apstiprināja domes izpilddirektora amata aprakstu, kas turpmāk nosaka papildus pienākumus, atbildību un nepieciešamo izglītību. /pers. B/ tika pieprasīts iesniegt izglītību apliecinošus dokumentus, uz ko /pers. B/ sniedza atbildi, ka dokumentus, kas apliecinātu augstākās izglītības iegūšanu iesniegt nevar. Zinot Domes izpilddirektora /pers. B/ profesionalitāti, darba devējs ir izskatījis iespējas piedāvāt citu amata vietu /nosaukums/, taču šobrīd vakantu amatu nav.

No 2013.gada 16.septembra arodbiedrības /Nosaukums A/ atbildes ir redzams, ka arodbiedrība /Nosaukums A/ ir izvērtējusi /nosaukums/ iesniegumu ar lūgumu dot piekrišanu /pers. B/ darba līguma uzteikumam, un atbilstoši Darba likuma 110.panta otrajā daļā ietvertai tiesību normai, paziņo, ka nepiekrīt /pers. B/ darba līguma uzteikumam.

No 2013.gada 8.oktobra/nosaukums/ ārkārtas sēdes protokola Nr. 30 ir redzams, ka /nosaukums/ nolēma iesniegt tiesā prasības pieteikumu par darba tiesisko attiecību izbeigšanu ar /nosaukums/ izpilddirektoru /pers. B/, ņemot vērā to apstākli, ka 2013.gada 17.septembrī saņemta arodbiedrības /Nosaukums A/ atbilde, kurā norādīts, ka tā nepiekrīt darba tiesisko attiecību izbeigšanai ar /pers. B/, un Darba likuma 110.panta ceturtā daļa nosaka, ka, ja darbinieku arodbiedrība nepiekrīt darba līguma uzteikumam, viena mēneša laikā no atbildes saņemšanas dienas darba devējs var celt prasību tiesā par darba līguma izbeigšanu.

Saskaņā ar Darba likuma 101.panta pirmās daļas 6.punktu, darba devējam ir tiesības rakstveidā uzteikt darba līgumu, vienīgi pamatojoties uz apstākļiem, kas saistīti ar darbinieka uzvedību, viņa spējām vai ar saimniecisku, organizatorisku, tehnoloģisku vai līdzīga rakstura pasākumu veikšanu uzņēmumā, šādos gadījumos: darbiniekam nav pietiekamu profesionālo spēju nolīgtā darba veikšanai.

Saskaņā ar Darba likuma 101.panta ceturto daļu, uzteikt darba līgumu šā panta pirmās daļas 6.,7.,8. vai 9.punktā minēto iemeslu dēļ ir atļauts, ja darba devējam nav iespējams darbinieku ar viņa piekrišanu nodarbināt citā darbā tai pašā vai citā uzņēmumā.

Saskaņā ar Darba likuma 125.pantu, darba devējam ir pienākums pierādīt, ka darba līguma uzteikums ir tiesiski pamatots un atbilst noteiktajai darba

līguma uzteikšanas kārtībai. Citos gadījumos, ka darbinieks cēlis prasību par atjaunošanu darbā, darba devējam ir pienākums pierādīt, ka, atlaižot darbinieku no darba, viņš nav pārkāpis darbinieka tiesības turpināt darba tiesiskās attiecības.

Atbildētājs ir pamatojis darba attiecību uzteikumu ar /pers. B/ ar to, ka 2013.gada 27.augustā /nosaukums/ priekšsēdētāja, veicot organizatoriskos pasākumus, izvērtējot izpilddirektora iepriekšējo darbu, saistībā ar Valsts kontroles 2013.gada 31.jūlija revīzijas ziņojumu Nr. 11.-5.1-2/800, konstatēja, ka /nosaukums/ izpilddirektoram amata aprakstā nav noradīts profesijas kods, kā nepieciešamā izglītība izpilddirektoram ir noteikta vidējā izglītība. Ņemot vērā, ka izpilddirektors citā starpā ir atbildīgs par pašvaldības administrācijas, pašvaldības iestāžu darbu, pašvaldības finanšu līdzekļiem, lai kompetenti un atbildīgi veiktu šo darbu, tika izstrādāts un apstiprināts jauns /nosaukums/izpilddirektora amata apraksts, kurā tika paredzēts, ka pašvaldības izpilddirektoram ir nepieciešama augstākā izglītība. 2013.gada 28.augustā atbildētājs sniedza rakstisku atbildi , ka viņam nav augstākās izglītības, ka viņš ir absolvējis /nosaukums/ ar profesiju tehniķis- mehāniķis.

Likuma „Par pašvaldībām" 21.panta pirmās daļas 11.punktā ir noteikts, ka domes kompetencē ir iecelt amatā un atbrīvot no amata izpilddirektoru. Ne likuma „Par pašvaldībām" 21.pantā, ne arī pārējos pantos nav paredzēti tiesiskie pamati, kādos no amata var tikt atbrīvots domes izpilddirektors. Pieņemot lēmumu par izpilddirektora atbrīvošanu no ieņemamā amata, ir jāievēro Darba likuma prasības.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.pantu, katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Kā ir redzams no lietas materiāliem, tad 2013.gada 27.augustā tika apstiprināts jauns /nosaukums/ izpilddirektora amata apraksts, kurā kā darba nepieciešamas kvalifikācijas pamatprasība ir norādīts: augstākā izglītība. Faktiski darba devējs veica grozījumus 2002.gada 15.maija darba līgumā Nr. 8 , kur attiecīgi /nosaukums/ izpilddirektora amata aprakstā kā nepieciešama kvalifikācija prasība bija noradīts: vidējā izglītība. Bet no 2013.gada 27.augusta /nosaukums/ rīkojuma Nr. 4.-1/13/59 „Par izglītību apliecinošu dokumentu iesniegšanu" ir redzams, ka Darba devējs ir konstatējis, ka pašvaldības izpilddirektora /pers. B/ personas lietā starp iesniegtajiem izglītību apliecinošiem dokumentiem nav dokumenta, kas apliecinātu, ka /pers. B/ ir ieguvis augstāko izglītību, un tādējādi līdz pašvaldības izpilddirektoram /pers. B/ līdz 2013.gada 28.augusta pulksten 16.30, iepazīties ar jauno amata aprakstu un iesniegt izglītību apliecinošus dokumentus, kas apliecinātu augstākās izglītības iegūšanu, kā arī sniegt ziņas vai /pers. B/ nav arodbiedrības biedrs. Kā norādīts Darba likuma 98.panta komentārā, tad nav pieļaujams, ka darba devējs veic grozījumus darba līgumā, izdodot vienpusēju paziņojumu, piemēram, rīkojumu (sk. arī darba likuma 97.pantu) (*sk. Darba likums ar komentāriem, autors: Zvērinātu advokātu birojs „BDO Zelmenis & Liberte" 2010.gads, 185.lpp.*).

Likuma „Par pašvaldībām" 69.pantā uzskaitīti pienākumi, kas jāveic pašvaldības izpilddirektoram, kas norāda uz to, ka izpilddirektora amats ir saistīts ar administrēšanas (kontrolēt, pārvaldīt, vadīt) funkciju, tāpēc jāvērtē atbildētāja profesionālās spējas izpildīt likumā noteiktos pienākumus.

Kā norādīts „Darba likuma ar komentāriem", tad pamats darba līguma uzteikumam saskaņā ar Darba likuma 101.panta pirmās daļas 6.punktu ir tad, ja „darba izpildes gaitā darba devējs konstatē, ka darbinieks nevar veikt darba līgumā paredzēto darbu. Iemesls tam var būt apstāklis, ka darba devējs, noslēdzot darba līgumu, nav varējis pārliecināties par darbinieka profesionālajām spējām. Minētais attiecas uz darbiniekiem, kuriem ir profesija." (*sk. Darba likums ar komentāriem, autors: Zvērinātu advokātu birojs „BDO Zelmenis & Liberte" 2010.gads, 196.lpp.*).

Attiecībā uz to apstākli, ka saistībā ar Valsts kontroles 2013.gada 31.jūlija revīzijas ziņojumu Nr. 11.-5.1-2/800, konstatēts, ka /nosaukums/ izpilddirektoram amata aprakstā nav noradīts profesijas kods, kā nepieciešamā izglītība izpilddirektoram ir noteikta vidējā izglītība. Ņemot vērā, ka izpilddirektors citā starpā ir atbildīgs par pašvaldības administrācijas, pašvaldības iestāžu darbu, pašvaldības finanšu līdzekļiem, lai kompetenti un atbildīgi veikt šo darbu, tika izstrādāts un apstiprināts jauns /nosaukums/ izpilddirektora amata apraksts, kurā tika paredzēts, ka pašvaldības izpilddirektoram ir nepieciešama augstākā izglītība. Šāds Valsts kontroles 2013.gada 31.jūlija revīzijas ziņojums Nr. 11.-5.1-2/800 lietā nav iesniegts. No lietā iesniegtajiem Valsts kontroles revīzijas dokumentiem ir redzams, ka /nosaukums/ tika uzdots ievest vairākus ieteikumus. Lietā nav iesniegti pierādījumi tam, ka tieši atbildētāja nepietiekošu profesionālo spēju dēļ (nav augstākās izglītības) Valsts kontrole konstatēja vairākus trūkumus /nosaukums/ darbībā. Arī kādu konkrēti augstāku izglītību vēlās darba devējs domes izpilddirektoram, tiesas sēdē prasītāja pārstāvis paskaidroja, ka dome vēlās vismaz tādu augstāku izglītību, kas nodrošina izpilddirektora zināšanas uzņēmumu vadībā un darba organizācijā, bet amata aprakstā nav noteikta konkrēta augstākās izglītības kvalifikācija. Likumā „Par pašvaldībām" nav noteikti kvalifikācijas kritēriji (izglītība) domes izpilddirektora amata pildīšanai, tāpēc konkrētajā gadījumā atbildētāja izglītību nebija pamata novērtēt kā nepietiekamas profesionālās spējas. Lietas materiālos arī nav pierādījumu, ka atbildētājam tika noteikts termiņš, kurā atbildētājs varētu iegūt augstāko izglītību.

Attiecībā uz Darba likuma 101.panta ceturtajā daļā noteikto, ka uzteikt darba līgumu šā panta pirmās daļas 6.,7.,8. vai 9.punktā minēto iemeslu dēļ ir atļauts, ja darba devējam nav iespējams darbinieku ar viņa piekrišanu nodarbināt citā darbā tai pašā vai citā uzņēmumā, tad, kā ir redzams no lietas materiāliem, iesniedzot pieprasījumu arodbiedrībai /Nosaukums A/ prasītājs paziņo, ka zinot Domes izpilddirektora /pers. B/ profesionalitāti, darba devējs ir izskatījis iespējas piedāvāt citu amatu vietu /nosaukums/, taču šobrīd vakantu amatu nav, bet tiesas sēdē prasītāja pārstāvis sniedzis paskaidrojumus, ka mutiski atbildētājam tika piedāvāts pašvaldības pārvaldnieka amats. Lietā nav iesniegti pierādījumi, ka darba devējs ir ievērojis šā panta prasības, piedāvājis atbildētājam citu darbu.

Ņemot vērā visu augstāk izklāstīto, visus lietā esošus pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasītāja prasība ir noraidāma pilnā apmērā, ir noraidāma prasība par darba tiesisko attiecību izbeigšanu saskaņā ar Darba likuma 101.panta pirmās daļas 6.punktu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz teikto un saskaņa ar Civilprocesa likuma 8.,15.,41.,42.,97.,190. pantu, tiesa,-

nosprieda

prasību noraidīt pilnā apmērā.

Noraidīt /nosaukums/ prasību pret /pers. B/ par darba tiesisko attiecību izbeigšanu saskaņā ar Darba likuma 101.panta pirmās daļas 6.punktu.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Latgales apgabaltiesā, iesniedzot sūdzību Preiļu rajona tiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2015.gada. 19.maijā.

Preiļu rajona tiesas tiesnese: I.Beitāne